

PRESENTACIÓ

LA DONACIÓ DE L'EDITORIAL GUSTAVO GILI L'ADQUISICIÓ DEL FONS DE GUSTAU GILI I ANNA MARIA TORRA

27 d'octubre del 2014, a les 13.00 hores

Museu Picasso

Dep. de premsa i comunicació

Montcada 15 - 23

08003 Barcelona

Tel. 932 563 026

museupicasso_premsa@bcn.cat

SUMARI

1. PRESENTACIÓ

- Relació entre Pablo Picasso i l'Editorial Gustavo Gili

2. LA DONACIÓ DE L'EDITORIAL GUSTAVO GILI

3. L'ADQUISICIÓ DEL FONS GUSTAU GILI I ANNA MARIA TORRA

1. PRESENTACIÓ

El Museu Picasso presenta la **donació** que l'**Editorial Gustavo Gili** ha fet a la Fundació Museu Picasso de Barcelona d'un conjunt d'obres d'art i fons documentals que l'empresa va generar com a conseqüència del treball editorial fet amb Pablo Picasso durant els últims 20 anys de la seva vida.

D'altra banda, la Fundació Museu Picasso de Barcelona ha **adquirit el fons d'obra i documentació** que **Gustau Gili i Anna Maria Torra** van aplegar fruit de la seva estreta relació professional i personal amb Pablo i Jacqueline Picasso.

Ambdós conjunts patrimonials esdevenen de cabdal importància per enriquir els fons del Museu ja que es tracta d'obres i documentació d'un **d'extraordinari valor** que no només tenen importància per si mateixes, per la seva autoria i la seva singularitat, sinó que, sobretot, adquireixen una especial **vàlua pel seu conjunt**. És precisament el conjunt i la relació entre les diferents peces —obres i documents— les que permeten treballar amb la idea de valorar la documentació en els processos artístics i entendre l'essència d'aquest fons: **la relació de Picasso amb Barcelona a través de la família Gili i la seva editorial, i els processos d'edició de Picasso**.

Gustau Gili Esteve, va esdevenir l'editor en llengua castellana de Picasso, a Barcelona. Per això, els materials d'aquesta donació, no només completen els fons i col·leccions que el Museu conserva —amb algunes peces donades per l'Editorial amb anterioritat— sinó que, ajuden, també, a **explicar els processos creatius de Picasso i la seva producció d'obra gràfica**. Es tracta d'una informació primordial per estudiar i entendre l'obra gràfica de l'artista —un dels punts forts del Museu— i els seus processos creatius: el seguiment que feia de les edicions, els dibuixos i proves preliminars, les planxes anul·lades, els tiratges de l'obra gràfica, etc.

Aquests processos es podran estudiar especialment a l'entorn de les publicacions de bibliofília *La Tauromàquia* y *El entierro del Conde de Orgaz*, des dels primers dissenys fins a les proves d'artista, passant per les planxes de coure i les proves rebutjades

Aquest conjunt patrimonial fa evident l'amistat establerta entre els matrimonis Pablo i Jacqueline Picasso i Gustau Gili i Anna Maria Torra. Aquesta relació va contribuir a atorgar al matrimoni Gili-Torra un paper clau en el procés de formació del Museu. És per això que el fons aporta informació essencial per **entendre la relació de Picasso amb Barcelona, un dels eixos sobre els que es construeix el Museu**. Entre els materials ingressats al Museu, hi ha, per exemple, un conjunt d'obres publicades dedicades per Picasso a Gustau i Anna Maria amb dibuixos extraordinaris i inèdits, els quals són testimoni de l'íntima relació entre tots dos matrimonis. També són especialment rellevants i interessants les quasi dues-centes fotografies que narren l'estreta relació de Picasso i Jacqueline amb Gili i Torra, algunes d'elles intervingudes per l'artista.

- **Relació entre Pablo Picasso i l'Editorial Gustavo Gili**

El 1926 Gustau Gili Roig volia començar una línia editorial de bibliofília titulada "Ediciones de la Cometa" dirigida per Agustí Calvet, "Gaziel", qui va proposar iniciar la col·lecció amb Picasso. Amb aquesta intenció, es van posar en contacte amb l'artista, a través de Pere Ynglada que residia a París. Després de diferents contactes i de treballar en distintes publicacions, el 1928 li van proposar il·lustrar el llibre de José Delgado, àlies Pepe Illo, *La Tauromaquia*. Finalment, el projecte no va reeixir.

Trenta anys més tard, el 1956, el seu fill Gustau Gili Esteve i la seva esposa Anna Maria Torra, van contactar amb Picasso i el van anar a visitar a Canes amb la intenció de recuperar la idea del seu pare d'il·lustrar *La Tauromaquia*. El 1957 l'artista va fer les 26 aigüatintes de *La Tauromaquia* d'una sola tirada. Fou l'inici d'una fructífera relació professional i d'una amistat sòlida en la qual tindran un paper determinant les seves respectives esposes, Jacqueline Roque i Anna Maria Torra Amat.

Del tàndem Picasso-Editorial Gustavo Gili sorgiran diversos projectes de bibliofília, dels que destaquen els dos llibres d'artista publicats sota el segell editorial Ediciones de la Cometa, l'esmentada *Tauromaquia* (1959) i *El Entierro del Conde de Orgaz* (1969), obra escrita i il·lustrada per Picasso; les acurades edicions facsímils de quaderns de dibuix de Picasso, com el realitzat a La Corunya, els anys 1894-1895, el de Madrid, 1898 o el París, l'any 1900 així com el fet a l'entorn del projecte de *La Tauromaquia* de Pepe Illo (1963); edicions que comptaven amb un gravat original de l'artista en els exemplars de capçalera com el *Doble ensayo sobre Picasso*, de Josep Palau i Fabre (1968); *Recordant el Doctor Reventós* (1969) o *L'Hospital de Santa Creu i de Sant Pau* (1971). A banda de les edicions de bibliòfil, destaquen també les nombroses publicacions especialitzades sobre l'obra de Picasso entre les que destaquen *Pablo Picasso: su obra gráfica*, de Bernhard Geiser (1956); *Picasso, Las Meninas o la vida* de Jaume Sabartés (1959); *Picasso, esculturas*, de Roland Penrose (1965) o *Picasso y el teatro*, de Douglas Cooper (1968), entre d'altres.

Fruit d'aquesta relació amb Picasso, Gustau Gili Esteve i Anna Maria Torra van formar part de la societat civil barcelonina impulsora del Museu Picasso a Barcelona. La seva vinculació amb Picasso i Jacqueline, els convertí en un dels enllaços entre l'artista i la ciutat de Barcelona i, com a tal, participaren, al llarg dels anys, en diferents assumptes relacionats amb el museu del carrer Montcada, molt especialment, a més d'impulsar-lo, en la gran donació que realitzà el propi Picasso el 1970 a la ciutat de Barcelona.

La relació entre els Picasso i els Gili perdurà després de la mort de l'artista, el 1973, amb la seva vídua Jacqueline, i fins a la mort d'aquesta, el 1986. Més enllà de la mort del matrimoni Picasso, aquesta relació es fa evident en l'especial atenció que la família Gili ha tingut sempre amb el Museu Picasso, des de les donacions de Gustau Gili Esteve dels anys 1960, 1970 i 1979, fins a la donació de l'any 1992 (any de la seva mort) i la que es presenta avui, a càrrec de l'Editorial Gustavo Gili, i en les especials condicions per a l'adquisició del fons de Gustau Gili i Anna Maria Torra.

La Fundació Museu Picasso de Barcelona voldria agrair a l'Editorial Gustavo Gili la seva generositat.

2. LA DONACIÓ DE L'EDITORIAL GUSTAVO GILI

L'Editorial Gustavo Gili SL, ha fet donació a la Fundació Museu Picasso de Barcelona d'un conjunt d'obres d'art i fons documentals que l'empresa va generar com a conseqüència del treball editorial fet amb Pablo Picasso el 1928 i des de 1956 fins a 2008 (el gruix de la documentació va de 1956 a 1973).

Aquesta important i generosa donació de l'Editorial Gustavo Gili, molt valorada pel Museu, no només completa la compra del Fons Gustau Gili i Anna Maria Torra, sinó que, a més, enriqueix enormement el patrimoni conservat al Museu i ajuda al treball de documentació i investigació que s'hi desenvolupa.

Es tracta d'un conjunt artístic i documental format per:

- **Vuit planxes de coure** de les que és autor Pablo Picasso i que es van produir per il·lustrar les edicions de bibliòfil de *La Tauromaquia* i *El entierro del Conde Orgaz*. Aquesta donació completa les que ja va fer l'Editorial a través de Gustau Gili Esteve els anys 1960, 1970 i 1979.

La documentació, de tipologia diversa (textual, iconogràfica, hemerogràfica, fotogràfica, bibliogràfica, etc.), recull, principalment, les sèries generades arrel dels següents treballs editorials amb l'artista:

- La línia d'edicions de bibliòfil Ediciones de La Cometa, on van publicar *La Tauromàquia*, 1957, *El entierro del Conde Orgaz*, 1970 i els facsimils dels carnets de Picasso de La Corunya, 1894-1895, Madrid, 1898, Paris, 1900 i *La Tauromàquia* de Pepe Illo.
- La línia d'edicions de monografies en llengua castellana, com ara, *Picasso: El nacimiento de un genio*, 1972 / Juan Eduardo Cirlot; *Pablo Picasso: Su obra gràfica*, 1956 / Bernhard Geiser i Pablo Picasso; *Picasso y el teatro*, 1968 / Douglas Cooper; *Picasso: Las Meninas y la vida*, 1959 / Jaume Sabartés o *Esculturas de Picasso: Obra completa*, 1971 / Werner Spies.

Entre aquestes sèries, a més de trobar tota la documentació de gestió i seguiment relativa a les publicacions abans esmentades, destaca la correspondència amb les persones que van intervenir en aquests processos, Pere Ynglada, Agustí Calvel (Gaziel), Rafael Alberti o Aldo Crommelynck.

Especialment valuosa és la documentació relacionada amb el Museu Picasso:

- La relativa a la intervenció de la família Gili en la donació de Picasso i Reventós al Museu de l'obra *La dona morta*.
- La relativa a la cessió de drets d'explotació de Picasso a l'Editorial sobre les obres que l'artista va donar al Museu l'any 1970.

En el conjunt, ressalten alguns documents singulars amb la firma autògrafa de Picasso, com per exemple, les autoritzacions de Picasso per publicar *La Tauromaquia* i *El entierro del Conde Orgaz* o la dedicatòria de Picasso amb motiu de la inauguració de l'Editorial Gustavo Gili.

Anteriors donacions fetes per l'Editorial Gustavo Gili

- **Donació del 1960:** L'Editorial Gustavo Gili amb la cessió de Pablo Picasso, dóna les 26 planxes anul·lades i les estampes realitzades per Picasso el 1957 per il·lustrar el llibre *La Tauromaquia o Arte de torear* de Pepe Illo.
- **Donació del 1970:** L'Editorial Gustavo Gili dóna les 12 planxes anul·lades i les estampes destinades a il·lustrar *El entierro del Conde Orgaz*.
- **Donació del 1979:** L'Editorial Gustavo Gili dóna la filigrana que Picasso va fer per al llibre *La Tauromaquia* de Pepe Illo.
- **Donació del 1992:** Donació de llibres i del gruix del recull de premsa familiar sobre Picasso

3. L'ADQUISICIÓ DEL FONS GUSTAU GILI I ANNA MARIA TORRA

Els germans Gabriel, Mònica i Gustau Gili, conscients de la important vinculació de la seva família amb el Museu Picasso, van oferir a la Fundació Museu Picasso de Barcelona la venda del fons d'obra i documental que els seus avis Gustau Gili Esteve (1907–1992) i Anna Maria Torra Amat (1908–1989) van aplegar fruit de la seva estreta relació personal i professional amb Pablo Picasso. Val a dir que l'any 1992, a la mort de Gustau Gili Esteve, van donar al Museu part d'aquest fons; concretament, la col·lecció de llibres i el recull de premsa de Gustau Gili i Anna Maria Torra.

La Fundació Museu Picasso de Barcelona ha acordat adquirir el fons per lots, durant els propers cinc anys per un valor total de **1.200.000 €**. Preu fixat de comú acord entre els propietaris i la Fundació a partir de la taxació feta per la Galeria A34 (Ordeig Martín SL), dirigida pel Sr. Paco Rebés, galeria de màxim prestigi i reconeguda tasca especialment en temes picassians. Els propietaris deixen els lots per endavant en regim de comodat a la Fundació Museu Picasso de Barcelona, que n'anirà adquirint la propietat a mesura que els aboni fins el 2018.

Per tal de respectar la integritat del fons i d'afavorir el seu tractament documental i de preservació, cosa que facilitarà la seva divulgació i estudi, els senyors Gili han lliurat al Museu la totalitat del fons.

Es tracta d'un conjunt artístic i documental format per:

- 9 dibuixos
- 1 carnet amb 62 dibuixos
- 1 llibre amb 18 guaixos
- 7 gravats
- 3 llibres d'artista amb gravats
- 1 encenedor gravat per Picasso
- 18 facsímils i llibres d'artista dedicats per Picasso
- 10 llibres dedicats per Picasso
- 10 catàlegs d'exposicions dedicats per Picasso
- 8 facsímils o llibres numerats
- 5 llibres
- 197 fotografies de la relació de Picasso amb Gustau Gili i Anna Maria Torra, set d'elles intervingudes per Picasso

